

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 VII	Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2024
36 410 IIA	Vaststelling van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2024
36 410 IIB	Vaststelling van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2024
36 410 B	Vaststelling van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2024
36 410 C	Vaststelling van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2024

Nr. 84

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2023

De Comptabiliteitswet schrijft voor dat alle majeure wijzigingen die na de tweede suppletoire begroting zijn opgetreden, uiterlijk drie dagen voor aanvang van het Kerstreces gemeld moeten worden aan beide kamers der Staten-Generaal. Hierbij informeer ik uw Kamer over zaken die bij de realisatie van de begroting 2023 raken aan het artikelniveau in de begrotingen Staten-Generaal (IIA), Overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII), Gemeentefonds (B) en Provinciefonds (C) voor zowel de verplichtingen, de uitgaven als de ontvangsten. Ook vinden er op een aantal artikelen van begrotingshoofdstuk VII beleidsmatige mutaties plaats, welke eveneens worden toegelicht in deze brief.

De hieronder genoemde onderwerpen hebben zich voorgedaan na de besluitvorming over de Najaarsnota 2023 en maken geen onderdeel uit van de tweede suppletoire begrotingen 2023. De onderwerpen zullen als onderdeel van de realisatie van de begroting 2023, in de Slotwet 2023 worden verwerkt.

Staten-Generaal (IIA)

Artikel 2 – Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer

Op artikel 2 wordt naar verwachting het verplichtingen- en kasbudget met circa € 4,7 mln. overschreden ten opzichte van de stand van de tweede suppletoire begroting 2023. Op artikelonderdeel 2.1 wordt er een overschrijding verwacht van circa € 3,1 mln. als gevolg van de betaling van de eindheffing Werkkostenregeling over 2022. Op artikelonderdeel 2.2 is er sprake van een overschrijding van circa € 1,6 mln. als gevolg van de verkiezingen waardoor er meer Kamerleden in aanmerking komen voor de wachtgeldregeling.

Ontvangsten

De Tweede Kamer verwacht hogere ontvangsten van circa € 0,2 mln. door diverse personele verrekeningen en ontvangsten.

Overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB)

Naar verwachting is er geen sprake van overschrijdingen op Hoofdstuk IIB.

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)

De eerste suppletoire begroting van Hoofdstuk VII is 28 november goedgekeurd door de Eerste Kamer. Hierdoor zijn een aantal regelingen pas op een laat moment uitgevoerd en kunnen de overboekingen naar het Btw-compensatiefonds ook nu pas gedaan worden, met als gevolg dat er veel overboekingen naar het Btw-compensatiefonds zijn opgenomen in deze brief. Medeoverheden kunnen de door hun betaalde btw terugvragen. Vaak kan pas na het toekennen van de aanvragen bepaald worden welk bedrag overgeboekt moet worden naar het Btw-compensatiefonds.

Op de volgende regelingen vinden bij Slotwet 2023 overboekingen plaats naar het Btw-compensatiefonds:

Artikel 1 – Openbaar bestuur en democratie	
– Regiodeals	€ 8,4 mln.
Artikel 3 – Woningmarkt	
– Grootschalige Woningbouwgebieden	€ 54,5 mln.
– Volkshuisvestingsfonds	€ 17,1 mln.
– Startbouwimpuls	€ 3,8 mln.
– Huisvesting aandachtsgroepen	€ 1,3 mln.
– Woondeals	€ 1,2 mln.
– Overlooplocaties	€ 1 mln.
Artikel 4 – Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	
– Nationaal Isolatie Programma (Soortenmanagement)	€ 6,9 mln.
– Nationaal Isolatie Programma	€ 5,1 mln.
– Nationaal Groeifonds	€ 1,1 mln.
– Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	€ 1,1 mln.
Artikel 5 – Ruimtelijke ordening en Omgevingswet	
– Gebiedsontwikkeling	€ 0,2 mln.
– Incidentele specifieke uitkeringen	€ 0,01 mln.

Artikel 2 – Nationale veiligheid

Op artikel 2 wordt naar verwachting het verplichtingenbudget overschreden met ca. € 63 mln. vanwege het aangaan van meerdere langlopende contracten. Op het kasbudget vindt een overschrijding plaats van circa € 2 mln. ten behoeve van uitgaven voor operaties.

Artikel 3 – Woningmarkt

Exclusief de huurtoeslag is er op artikelniveau naar verwachting geen sprake van overschrijdingen. Bij Slotwet 2023 vinden wel enkele beleidsmatige mutaties plaats.

Artikelonderdeel 3.1 Woningmarkt

Ouderenhuisvesting (Subsidies)

In de tweede suppletoire begroting is € 2 mln. aan middelen, zowel kas als verplichtingen, onttrokken van de regeling Ouderenhuisvesting. Dit komt omdat op dat moment de inschrijving voor de Stimuleringsregeling Ontmoetingsruimtes in ouderenhuisvesting flink achterliep op de verwachte aanvragen. Echter is in de laatste week het aantal aanvragen zo enorm toegenomen, dat de eerder onttrokken middelen (€ 2 mln. aan kas- en verplichtingenbudget) mogelijk toch benodigd zijn voor deze subsidieregeling.

Storting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) risicovoorziening (Opdrachten)

De sanering van de Woningstichting Geertruidenberg (WSG) wordt momenteel afgerond met een vaststellingbeschikking. In deze beschikking wordt minimaal € 11 mln. teruggevorderd van de WSG. Indien deze vordering deze maand wordt ontvangen, dient een desaldering plaats te vinden, zodat deze vordering van minimaal € 11 mln. kan worden toegevoegd aan de risicovoorziening.

Uitvoering huurtoeslag (inkomensoverdrachten en ontvangsten)

Tot en met oktober blijven de verplichtingen, verstrekte voorschotten en de nabetalingen van de huurtoeslag in 2023 per saldo circa € 250 mln. achter op de raming. Bij de uitgaven komen de voorschotten en de nabetalingen circa € 250 mln. lager uit. Dit komt met name door minder instroom van nieuwe huurtoeslagaanvragers en een lagere gemiddelde huurprijs dan verwacht. Bij de ontvangsten komen de invorderingen circa € 4 mln. lager uit. Dit komt onder andere doordat de invorderingen als een van de coronamaatregelen tijdelijk waren gepauzeerd, maar nu weer zijn hervat. Hoe de huurtoeslag voor heel 2023 uitkomt, is nog niet bekend. Het beeld kan de laatste maanden nog wijzigen.

Artikelonderdeel 3.3 Woningbouw

RVB (bijdrage aan agentschappen)

Door een latere matching van de door het RVB ingekochte flexwoningen met afnemers worden de uitgaven later gefactureerd dan geraamd. Het

RVB factureert € 98,5 mln. in 2023. Hiermee worden de uitgaven in 2023 met € 41,8 mln. verlaagd.

Daarnaast verstrekt BZK een bijdrage voor knelpunten bij de door het RVB ingekochte flexwoningen. Om deze uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden, wordt bij Slotwet 2023 een deel van het beschikbaar gestelde budget – maximaal € 1,1 mln. – gerealloceerd van het instrument bijdrage aan agentschappen naar het instrument bijdrage aan medeoverheden.

Ontvangsten

Door een latere matching van flexwoningen, die ingekocht zijn door het RVB, met afnemers komen de ontvangsten later binnen dan geraamd. BZK ontvangt naar verwachting € 65 mln. in 2023. De ontvangstenraming in 2023 wordt daarom met € 64 mln. verlaagd.

In het kader van de financiële herplaatsingsgarantie is in 2023 mogelijk sprake van minder ontvangsten vanuit de eigen bijdrage die investeerders leveren als een garantie aan hen wordt verleend. Op dit moment worden nog een aantal aanvragen beoordeeld.

Artikel 4 – Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwiteit

Op artikelniveau is er naar verwachting geen sprake van overschrijdingen. Bij Slotwet 2023 vindt nog wel een interdepartementale overboeking plaats.

Artikelonderdeel 4.1 Energietransitie en duurzaamheid

EZK (bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken)

Vanuit BZK wordt er een bijdrage geleverd van € 0,2 mln. aan EZK ten behoeve van de Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) voor het uitvoeren van het onderzoek met betrekking tot funderingsproblematiek in Nederland.

Artikel 5 – Ruimtelijke ordening en Omgevingswet

Op artikel 5 is er op artikelniveau geen sprake van overschrijdingen. Bij Slotwet 2023 vinden nog wel een interdepartementale overboeking en een reallocatie plaats.

Artikelonderdeel 5.1 Ruimtelijke ordening

EZK (bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken)

Vanuit BZK wordt er een bijdrage geleverd van € 0,5 mln. voor het wettelijk onderzoeksprogramma Basisregistratie Ondergrond aan EZK ten behoeve van TNO.

Artikelonderdeel 5.2 Omgevingswet

Aan de slag (bijdrage aan ZBO's/RWT's en bijdrage aan agentschappen)

Bij Slotwet vindt er binnen artikelonderdeel 5.2 een reallocatie plaats van circa € 2 mln. om de kosten van KOOP/Logius in verband met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) op het juiste instrument en regeling te kunnen verantwoorden.

Artikel 6 – Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving

Op artikelniveau is er naar verwachting geen sprake van overschrijdingen. Er vinden enkele reallocaties binnen artikel 6 plaats en een correctieboeking tussen artikel 6 en artikel 11.

Artikelonderdeel 6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving

Provincies (bijdrage aan medeoverheden)

Bij Slotwet 2023 vindt er binnen artikelonderdeel 6.2 – bijdrage aan medeoverheden – een reallocatie plaats om middelen voor de specifieke uitkering Startup in Residence (SiR) op de juiste regeling te verantwoorden (€ 0,26 mln.).

Artikelonderdeel 6.5 Identiteitsstelsel

Gemeenten (van opdrachten en bijdrage aan agentschappen naar bijdrage aan medeoverheden)

Bij Slotwet 2023 vindt er binnen artikelonderdeel 6.5 een reallocatie plaats om de middelen ten behoeve van de specifieke uitkeringen voor BRP-straten en de specifieke uitkeringen voor het Experiment uitbreiding bijhouding gegevens niet-ingezetenen in BRP op het juiste instrument te verantwoorden.

Artikelonderdeel 6.7 Hoogwaardige dienstverlening één overheid

Hoogwaardige dienstverlening één overheid (opdrachten)

Bij tweede suppletoire begroting is per abuis € 1,5 mln. van artikel 11 naar artikel 6 geboekt in plaats van andersom. Dit wordt gecorrigeerd bij Slotwet 2023.

Artikelonderdeel 6.8 Generieke Digitale Infrastructuur

ICTU (bijdrage aan ZBO's/RWT's)

Bij Slotwet 2023 vindt er een reallocatie plaats van € 1,2 mln. van artikelonderdeel 6.5 naar 6.8 om een bijdrage aan ICTU voor het Bureau Large Scale Pilots onder het juiste artikelonderdeel te verantwoorden.

Artikel 7 – Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Op artikel 7 is mogelijk sprake van overschrijding van het verplichtingenbudget op artikelniveau. Bij Slotwet 2023 vindt ook een interdepartementale overboeking plaats.

Artikelonderdeel 7.1 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Compensatie Waterschappen Woo (Subsidies)

Er zijn meerjarige verplichtingen aangegaan van circa € 15,8 mln. op Compensatie Waterschappen Woo, waarvan circa. 12,5 mln. voor de komende jaren. Hierdoor is er sprake van een overschrijding van de verplichtingen ruimte op deze regeling.

Vanuit JenV wordt er een bijdrage geleverd van € 2,9 mln. ten behoeve van de Rijksbrede ICT uitgaven.

Artikel 11 – Centraal apparaat

Op artikel 11 is mogelijk sprake van een overschrijding van het verplichtingenbudget op artikelniveau.

Artikelonderdeel 11.1 – Eigen personeel

Eigen personeel

Na de Najaarsnota is er nog personeel geworven en aangenomen terwijl de middelen daarvoor pas op een later moment kunnen worden gerealloceerd van de betreffende programmabudgetten naar het centrale personeelsbudget van BZK. Onder meer hierdoor wordt een overschrijding op eigen personeel verwacht van maximaal € 10 mln.

Gemeentefonds (B)

Op artikelniveau is er geen sprake van overschrijding van de verplichtingen. Er is sprake van een intertemporele overschrijding van € 136 miljoen op het uitgavenbudget, als gevolg van een actualisatie van een maatstaf die zwaar meeweegt in het verdeelmodel. Deze overschrijding wordt bij de Eerste suppletoire begroting (Voorjaarsnota 2024) tegengeboekt en in januari verrekend met de gemeenten. De kasoverschrijding wordt via de reguliere eindejaarssystematiek van het gemeentefonds meegenomen over de jaargrens. De verrekening met gemeenten is onderdeel van de reguliere systematiek van bevoorschotting vanuit het gemeentefonds.

Provinciefonds (C)

Op artikelniveau is er naar verwachting geen sprake van overschrijdingen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.M. de Jonge